

ОЛЕНА ПЕЧОРНА

ХИМЕРНИЦЯ

КОЖЕН ГРІХ ВИМАГАЄ СПОКУТИ

ОЛЕНА ПЕЧОРНА

ХИМЕРНИЦЯ

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2020 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.161.2
ПЗ1

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Аліна Белякова*

ISBN 978-617-12-7524-9 (PDF)
ISBN 978-617-12-6880-7

- © Сердюк О. В., 2019
- © Depositphotos / angel_nt,
обкладинка, 2020
- © Книжковий клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», видан-
ня українською мовою, 2020
- © Книжковий клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», худож-
не оформлення, 2020

...Аби душа, яка брехать не вміє,
бентежні очі вбік не відвела...

Інна Ковальчук

Частина I

НА ХУТОРІ

Височезні сосни колихали на кронах небо, що дитину в люльці. Ліс скрізь, на кілька кілометрів довкруг. Полудень. Віддаля озвалася самотня пташка й одразу вмовкла. Тихо. Ворушиться павук у сховку, сновигають поміж суничних острівців мурахи, по обидва боки просіки дрібніша комашня гріється на сонечку. Безлюддя. Ліс та й ліс, а віддаля дороги хатина притулилась, як вросла між стовбурів двох сосен, — ніби є й ніби нема. Дах мохом вкрився, німічний димар набакир сповз, дерев'яні стіни лущились на сонці, наче міняли шкіру. Пустка. Ані душі. Й стежина стоптана... аж до порога...

— Та ви що! Хата ж і зими не простоїть — посиплеться, — гомоніли мужики в селі з упевненістю, ніби ліс її вже проковтнув. — Ні... не буде діла без господаря. Пантелеймонович покійний хижу побудував, ще як моя бабка дівувала. От. А я на бабине сторіччя чарчину хильнув, та й не одну...

— А вам тільки одне й на думці. Іч, господарі зібрались, — сварилась котрась із жінок, проходячи повз не-санкціоноване зібрання, а інша могла і зупинитись. — Мо', через таких пияків дівча у ліс і втекло. Ну... Оце б сама пішла світ за очі, їй-богу?.. Глянь-но на себе, глянь... уже набрався...

Але то лихо говорило, бо біда мучила, коли ж зграйка хусток збиралась біля крамниці, на вигоні або й на лаві коло чийогось двору, жінки й собі дивувалися:

— Ай-яй-яй... Оце сама залишилась? У лісі?

— Ой сама.

— Ото біда. Біда-біда-лишенько. Ой, чудна... Сказано — химерниця...

— Еге... Таки ж би до людей тулилась... До сільської ради сходила б... попросилася... Он скільки хат пустує, хтось би та й впустив.

І не ходила, і не просила. Скільки б про це не говорили, скільки б не бідкались, мусили розходитися — хто куди. Дякувати Богу, як є здоров'я, у сільського люду завжди клопіт знайдеться. Не хоче дівка, то й нехай. Є, видно, причини. Прибилась знайда в їхні краї років зо два тому, хто така і звідки — й до сьогодні не знають. Живе собі та й живе, нікого не чіпає, сторониться. Стрічали дівку рідко, тільки як хтось із хутірських надibaє в лісі. Молоденька, смаглява, очі темні, аж чорнющі, зиркне віддала ними, наче мурах за комір сипне, і піде, так і не озвавшись. Ой чудна. Гляди, мо', циганське плем'я... Переказувала, ніби й знає «щось», але то таке, казали — не перевіряли. Шкода дівку, правда, хоч би не пропала, бува...

У хаті пахло воском. Біля образів, що на покутті рушниками увінчані, свічка горить, потріскує. Сосни десь гомонять угорі, їх з долівки і не видно, зате чути.

— Господи помилуй... Господи помилуй... Господи помилуй... — шепоче дівча, голови не підводячи, у самої коліна на підлозі, а душа... Як тій душі у цьому світі й вдержатись, не знає. — Господи помилуй... Господи помилуй... Господи...

Боляче, видно, бідолашній, мучить щось таке, що лишень молитва спасає, а розпитати-помогти нікому. І чи поміч потрібна, чи так що? Осьдечки чолом об долівку лусь:

— Прости рабу твою... грішну...

— Кру! Кру! Кру!

Підвелась, наче хто голками тіло проштрикнув, крок, а її хитає сердешну, ще один — убік повело, насилу дійшла, так-сяк об підвіконня обперлась, до вікна — а там птах, небо і чорнота. Крук ще голову набік нахилив, мовляв, осьдечки я, зустрічайте.

— Кру-кру... Кру-кру... Кру...

— Ш-ш-ш-ш... Тихо... — рука здійнялась і як рядно рвонула, котрим небо вкрили.

Крап-крап. Крап-крап-крап... Крап-крап-крап-крап — задзвеніли перші краплі, залопотіли.

Крап-крап-крап... Крап-крап-крап... — і пішли срібні смуги лісом ходити, у крони вплітаючись. Дощ? Таки дощ. Сосни воду з неба п'ють.

Усміхнулася:

— Тепер — лети...

* * *

Йому снилося небо. Простір без початку й кінця, а він пливе у ньому, широко розкинувши руки. Кучеряві крайці хмар лоскочуть, отоже воно, тіло. То чому так легко? Легко-легко, ніби нитка земного буття вже обірвалась

і пливе поміж сивого спокою... Чи все-таки сну? Тут він згадав, що не спав цілу вічність, згадав і прокинувся.

Дощ періщив по даху автомобіля, тулився до вікон, лащився. Грунтовою дорогою, нагадуючи сріблястого жука-незграбу, повз статусний автомобіль. Спереду сиділи двоє. Водій, огрядний лисань, котрого всі звали по-свійськи Васильовичем, аж спітнів від тотальної зосередженості: тільки б до ями не вскочити, тільки б... Його сусід також помітно нервувався, воно й зрозуміло чому. Артем Семенович Корж звик тримати ситуацію під контролем, все-таки перший зам очільника міста Городове, а нині йому нічого іншого не лишалося, як відбивати худорлявими пальцями нехитру мелодію, час від часу позираючи на годинник. Часу обмаль. Дві години в дорозі, ще до місця не дібрались, а вже повернутися мають — зустріч важлива, крути не крути, шеф має встигнути. Озирнувся на задне сидіння:

— Ніби й справді заснув.

— Угу...

— Васильовичу, ти на стрьомі будь... з дорогою, хай шеф поспить.

— Угу...

— Що «угу»? Петрович снодійне ковтає, як вітамінки, а воно не бере. Хай хоч так передірає... І дощ оцей... Неа, от звідкіля він узявся? На жодному сайті не було за прогнозом, двічі перевіряв, а бач... шефа заколисало.

— Угу...

— І що ти, Васильовичу, «угу» та «угу»? Як заведений.

Чолов'яга у водійському кріслі на мить відвів очі від дороги, кліпнув рудими віями, мовляв, ти чого, проте для лиха і того вистачило.

— Агов, Васильовичу, ми хіба не праворуч повертали?

Водій різко натиснув на гальма, автомобіль смикнувся й тієї ж миті влетів у вибоїну, заповнену водою.

— Та щоб тебе...

З надією натиснув на газ, додав обертів, однак авто ще глибше занурилось у густу жижу.

— Артеме... гаплик, кажись...

— От халепа. Давай підштовхну, чи що? — худорлявий пасажир вистрибнув надвір, оббіг автомобіль і дощу не відчув. Черевики чвакають, штанини змокли, вода стікає на очі, а йому однаково, штовхає забрьоханий зад залізяки, а та, що сказала, обдала з голови до ніг брудом і хоч би на сантиметр виповзла.

— Прокляття... — вилаявся пошепки Васильович, злякано перехрестився, прочинив дверцята й миттю шубовснув по самі кісточки в брудне місиво. Все! Гаплик йому. Шеф не пробачить проколу. Микола Петрович Перебийніс мужик серйозний, двадцятитисячне місто в порядку тримає і бізнес такий-сякий. Просив же, щоб хуленько туди-сюди змотався, зустріч якась важлива, а тут... Зиркнув на сусіда благально, рятуй, Тьомичу, однак телефонний дзвінок випередив їх обох.

— Алло... Як приїхали? Уже? Дідько... Та не на місці я!

Тепер точно кінець. Звільнить й оком не змигне, коли не гірше. Це ж бізнес у мінусі, а бізнес — то святе.

— Андрійовичу, слухай сюди... покажеш їм завод особисто. Чуєш? Зможеш-зможеш. Та не встигну я... Твою ж дивізію! Хоч у сраку їх цілуй, а мене нема!

І мобільний у калюжу тільки бульк, Васильович, бідолаха, ледве на ногах утримався — все, точно біда. Мобільний отой дорогий — страшне, а не дивлячись, пожбував. Тьомич, хоч і друг, а й собі голову в плечі увібрав:

— Ш-ш-ш. Миколо, цить. Заспокойся.

— Та пішов ти! Інвестори вже на заводі, а це німці, Артеме, німці! Їм баки не заб'єш сімейними обставинами.

Сплюнув. Тремтячими пальцями дістав цигарку, спробував підпалити, але запальничка тільки раз блимнула й вмерла.

— Паскудство!

— Не кіпішуй. Андрійович мужик тямущий, впорається. Хто ж знав, що компаньйони, як сніг на голову, впадуть? Я зараз підмогу викличу, хлопці через дві годинки на місці будуть. Чого ти?

— Дістало! Все дістало. Життя таке дістало! Тьомичу, у нас клепки запали, еге? На кону угода на сотні тисяч, а ми до відьми поперлись. Твою ж дивізію! От яка відьма? Яка?

Цієї самої миті над головами трійці залопотів крук. З'явився нізвідки, наче небо виплюнуло, зробив красиве коло, рівнесеньке, наче бачив лише йому помітну траєкторію, каркнув два рази, крижаних мурах за комір сипнувши, а затим повільно полетів уздовж дороги. Трійця здивовано презирнулась.

— Святі сили... Кличе.

— Васильовичу, ти не хильнув часом? Еге? Он і машину втопив.

Чолов'яга зморщився:

— Ні, Петровичу. Ви ж мене знаєте? Ні-ні. Птах зве.

— Хто?

— Крук. Он вертається...

Птах справді повертався, щоб зробити нове коло у ще похмурому небі. Чоловіки дивились на те здивовано, задерши голови.

— Кру-кру...

І знову політ вздовж залитої дороги.

— Таки зве.

На відміну від Васильовича, Артем Семенович Корж спостерігав за чорною цяткою з недовірою. Щоб якийсь пернате створіння себе так поводити? Але впертий птах повертався втретє й знову повторював незрозумілий ритуал. Потай зиркнув на шефа. Затих. Треба ж, здає мер. Ні к чорту нерви стали. Зривається — не знаєш куди й бігти. Он, цятку в небі гіпнотизує:

— Скільки звідсіля до Джерельного?

Перезирнулись. Васильович ошелешено пробурмотів:

— Кілометрів зо два...

— Тьомичу, дорогу пам'ятаєш?

Артем дивився на розмитий шлях, що нагадував нині повноводу річку в нікуди, і подумки лаявся. От куди? Чого? Утішало одне — водна поверхня якось непомітно заспокоїлась, адже дощ з появою дивного птаха вщух.

— Здається...

— Значить, пішли. Ти казав, що відьма усе знає? От ми в неї зараз і розпитаємо... і про угоду, і про німців, і про...

— Кру-кру... кру-кру... кру-кру...

Замовк. Слова часом важчі за каміння...

* * *

Розмитою дорогою йшли двоє, вітер-розбишака шарпав змоклі поли дорогих костюмів, наче куштував на смак, а потім зривався й мчав у поле, що у безвість, терся прозорим черевом об землю, струшуючи дощ з кущів деревію й блідої ромашки. Простір скрізь, куди не глянь, здичавіла тиша пише літописи від обрію до обрію, лишень оці двоє... зайві. Хоча ні... один.

— Петровичу, та не винен я! На повороті мав стояти колодязь, старий такий, закинутий, а його нема. Щез! — виправдовувався Артем Семенович Корж і розгублено

озирався. Худорляве тіло видовжувалось від тотального напруження й робилось схожим на циркуль. Бідолаха ладен був розкреслити оце занедбане поле вздовж і впоперек, тільки б орієнтир віднайти, а воно не дається. От куди йде? Дорогу дорогою не назвеш, зате їх тутечки стільки, як судин, усе біжать, біжать, розходяться, сходяться, переплітаються. О, ще одна. По ній крук туди-сюди ходить. Клята птаха! Пройде вперед, озирнеться, прилетить назад і знову вперед крокує. Знущається, чи що? Наче... поводитир.

— Точно... Нам за круком треба!

Птах жваво закивав, мовляв, авжеж, за мною, за мною.

— Тьомичу, знущаєшся?

— Не знаю... — а поглядує біжить-котиться ґрунтовою дорогою, доки не наштовхується на ледь помітні обриси хат.

— Петровичу, точно! Он же воно... Джерельне! Нам туди! — Бідолаха поспішає, збуджено махає у бік села, ніби боїться, що воно от-от зникне, розчиниться поміж небом і землею, ступає крок уперед.

— Кру! Кру! Кру!

І довгоносий черевик (імпортний, виробник, до речі, світового рівня) з'їжджає у підступне місиво суто вітчизняного бездоріжжя. Власник й оком не встиг змигнути, як беркицьнувся, у носі щось хруснуло, він спершу зойкнув, потім матюкнувся, а за мить зрозумів, що підвестися на свої дві вже не годен.

— Прокляття! Миколо, певно, перелом. Болить паскуда. Точно перелом.

— Ну ти, Тьомичу, і вляпався, — Петрович найперше схопився за кишеньку, а там порожньо. От засада! Дорога штукенція відпочиває нині у придорожніх водах. Тьомич був сіпнувся за своїм, коли:

— Кру-кру... Кру-кру... Кру-кру...